

Forord

Årets første artikel handler om sårbarhed. *Sturla J. Stålsett* skriver om sårbarhed som en grundbetingelse for menneskelivet. Det gode liv er også et sårbart liv. Det viser sig, at jo mere sårbart livet erfares, jo større tilslutning har religionerne. Imidlertid tilbyder disse religioner ofte kraft til at overvinde sårbarheden. Stålsett viser, at religiøsitet med udgangspunkt i økumeniske bevægelser og frihedsteologi indeholder ressourcer til at anerkende sårbarheden. Han mener, at Gud selv er sårbar, for så vidt kærlighed altid er sårbar, og Guds kærlighed viser sig i sårbarhed. Ja, Gud er kærlighed. Det skal indeholdes og udtrykkes i den liturgiske praksis. Kirkens liturgi skal minde om menneskelivets sårbarhed; den skal tydeliggøre kærlighedens frelsende kraft, som kommet gennem sårbarhed; og den skal fremstille sårbarhedens styrke og løfte.

Troels Engberg-Pedersen har skrevet en stor bog om Johannesevangeliet, hvori den johannæiske forståelse af ånden spiller en hovedrolle. Jeg anmeldte bogen sidste år i Dansk Teologisk Tidsskrift. Imidlertid har min læsning foranlediget en række overvejelser om ånden i Johannesevangeliet. Dem præsenterer jeg i den anden artikel i dette nummer. Jeg mener, at man kan lokalisere tre forskellige inspirationskilder for den johannæiske fremstilling af ånden. Tilsvarende er der tre forskellige grupper med ånds-udsagn i evangeliet. Prologens begrebsapparat kan foranledige en filosofisk læsning, der etablerer forbindelse mellem de forestillinger.

I den tredje artikel reagerer *Troels Engberg-Pedersen* på mit forslag. Han argumenterer for, at i det mindste to af de tre forskellige grupper er ubrydeligt sammenhængende i evangeliets fortælling og derfor tilhører en og samme forståelse af ånden. Videre afviser han, at prologen forholder sig til evangeliets korpus. Tværtimod er den altid forudsat i evangeliet, som er uforståeligt uden Johannesprologen. Endelig præsenterer Engberg-Pedersen sin opfattelse af Johannesevangeliets tilblivelse: På baggrund af menighedens praksis, Paulus og Markus skriver Johannesevangelisten sin opfattelse af kristendommen ud i én sammenhængende fortælling. Johannesevangeliet er derfor teologi, eller – det vil Engberg-Pedersen foretrække – kristen filosofi.

Den sidste artikel er *Mogens Müllers* præsentation af N. Slenczkas bog om Det Gamle Testaments plads i Bibelen og i kirken. Slenczka vakte megen furor i Tyskland, da han for et par år siden anførte, at Det Gamle Testamente ikke kan have samme kanoniske status som Det Nye Testamente. I en grundlæggende sympatisk indstilling til Slenczkas anliggende og argumentation jævnfører Müller diskussionen med danske debatter om Det Gamle Testaments rolle i gudstjenesten. God læselyst.

Jesper Tang Nielsen